

BİNGÖL ARAŞTIRMALARI DERGİSİ
THE JOURNAL OF BINGOL STUDIES

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Yıl / Year: 3 Cilt / Volume: 3 Sayı / Issue: 2
Ocak / January 2017

BİNGÖL ARAŞTIRMALARI DERGİSİ
THE JOURNAL OF BINGOL STUDIES

Yıl / Year: 3 Cilt / Volume: 3 Sayı / Issue: 2
Ocak / January 2017

Onursal Editör / Honorary Editor
Prof.Dr. İbrahim ÇAPAK

Editör / Editor
Prof.Dr. Orhan BAŞARAN

Editör Yrd. / Co-Editor
Prof.Dr. Abdulkaki ÇETİN – Yrd.Doç.Dr. Ömer TOKUŞ – Yrd.Doç.Dr. İsmail NARİN

Sayı Editörü / Editor of Issue
Yrd.Doç.Dr. Ömer TOKUŞ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü / Responsible Editor
Müslim AYYILDIZ

Tanıtım ve Halkla İlişkiler Müdürü / Advertising and Public Relations Manager
M. Emin YETİŞİR

Yayın Kurulu / Editorial Board

Prof.Dr. Abdullah BAYRAM (Nişantaşı Ünv.), Prof.Dr. Hüseyin Hüsnü GÜNDÜZ (İstanbul Yeni Yüzyıl Ünv.),
Prof.Dr. İbrahim ÇAPAK (İstanbul Ünv./ Bingöl Ünv.), Prof.Dr. Mehmet BARCA (Ankara Sosyal Bilimler Ünv.),
Prof.Dr. Mehmet Mahfuz SÖYLEMEZ (İstanbul Ünv.),
Doç.Dr. Abdulmuttalip ARPA (İstanbul Sabahattin Zaim Ünv.), Yrd.Doç.Dr. Abdulkhakim BEKİ (İstanbul Ünv.),
Yrd.Doç.Dr. Bilal BAĞIŞ (Bingöl Ünv.), Yrd.Doç.Dr. İsmail NARİN (Bingöl Ünv.),
Dr. Adil BOR (DİB Haseki Eğitim Merkezi).

Danışma Kurulu / Advisory Board

Prof.Dr. Abdulkaki ÇETİN (Bingöl Ünv.), Prof.Dr. Abdullah ÇELİK (Harran Ünv.),
Prof.Dr. Abdullah DİKEN (Konya Necmettin Erbakan Ünv.), Prof.Dr. Ahmet GÜRBÜZ (Bingöl Ünv.),
Prof.Dr. Cemalettin ERDEMCİ (Siirt Ünv.), Prof.Dr. Eşref TAŞ (Siirt Ünv.),
Prof.Dr. Gıyasettin ARSLAN (Fırat Ünv.), Prof.Dr. H. İbrahim BULUT (İstanbul Ünv.),
Prof.Dr. Hikmet TAN (Bingöl Ünv.), Prof.Dr. Hüseyin HANSU (İstanbul Ünv.),
Prof.Dr. İbrahim ÇAPAK (İstanbul Ünv./ Bingöl Ünv.), Prof.Dr. Mehmet BARCA (Ankara Sosyal Bilimler Ünv.),
Prof.Dr. Mehmet Mahfuz SÖYLEMEZ (İstanbul Ünv.), Prof.Dr. Muhsin HALİS (Sakarya Ünv.),
Prof.Dr. Nazım HASIRCI (Dicle Ünv.), Prof.Dr. Orhan BAŞARAN (Bingöl Ünv.),
Prof.Dr. Ramazan SOLMAZ (Bingöl Ünv.), Prof.Dr. Sahip BEROJE (Van Yüzüncü Yıl Ünv.),
Prof.Dr. Yılmaz BİNGÖL (Yıldırım Beyazıt Ünv.), Doç.Dr. Abdulkhakim KOÇIN (TBMM),
Doç.Dr. Abdullah TAŞKESEN (Sakarya Ünv./ Bingöl Ünv.), Doç.Dr. Abdunasır SÜT (Bingöl Ünv.),
Doç.Dr. Enver ARPA (Ankara Sosyal Bilimler Ünv.), Doç.Dr. Metin YİĞİT (Dicle Ünv.),
Doç.Dr. Mustafa KIRKIZ (Bingöl Ünv.), Doç.Dr. Nusrettin BOLELLİ (Bingöl Ünv.),
Doç.Dr. Vehbi TÜREL (Bingöl Ünv.), Yrd.Doç.Dr. Ahmet KAYINTU (Bingöl Ünv.),
Yrd.Doç.Dr. Bilal BAĞIŞ (Bingöl Ünv.), Yrd.Doç.Dr. İsmail NARİN (Bingöl Ünv.),
Yrd.Doç.Dr. Muhittin ÖZDEMİR (Bingöl Ünv.), Yrd.Doç.Dr. Ömer TOKUŞ (Bingöl Ünv.),
Yrd.Doç.Dr. Sezay KÜÇÜK (Sakarya Ünv.), Abdullah DEMİR (BOA).

Sayı Hakemleri / Referee Board of This Issue

Prof.Dr. Yüksel ARSLANTAŞ (Fırat Ünv.), Doç.Dr. Adem BAYAR (Amasya Ünv.),
Doç.Dr. Cihat YAŞAROĞLU (Bingöl Ünv.), Doç.Dr. Hamza ALTIN (Bingöl Ünv.),
Doç.Dr. Mehmet Ali YILDIRIM (Kilis 7 Aralık Ünv.), Yrd.Doç.Dr. Abdülaziz KARDAS (Van Yüzüncü Yıl Ünv.),
Yrd.Doç.Dr. Ahmet GÖKÇEN (Muş Alparslan Ünv.), Yrd.Doç.Dr. Bedreddin BASUGUY (Bingöl Ünv.),
Yrd.Doç.Dr. Ebru ÇOBAN (Bingöl Ünv.), Yrd.Doç.Dr. Erkan AVŞAR (Van Yüzüncü Yıl Ünv.),
Yrd.Doç.Dr. Mehmet Emin BARS (Bingöl Ünv.), Yrd.Doç.Dr. Mehmet KAYA (Bingöl Ünv.),
Yrd.Doç.Dr. Mustafa GÜNERİGÖK (Muş Alparslan Ünv.), Yrd.Doç.Dr. Naim DÖNER (Bingöl Ünv.),
Yrd.Doç.Dr. Nevzat KELEŞ (Bingöl Ünv.), Yrd.Doç.Dr. Sırrı TİRYAKİ (Bingöl Ünv.),
Yrd.Doç.Dr. Yusuf AYDOĞDU (Bingöl Ünv.).

Bingöl Araştırmaları Dergisi, yılda iki sayı olarak yayımlanan ulusal hakemli bir dergidir. Yazıların bilimsel ve hukuki sorumluluğu yazarlarına aittir. Yayımlanan yazıların bütün yayın hakları yayıncı kuruluşa ait olup, izinsiz, kısmen veya tamamen basılamaz, çoğaltılamaz ve elektronik ortama aktarılamaz.

Bu dergi, Bingöl Üniversitesi Bingöl Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin ilmi katkısı ve Bingöl Belediye Başkanlığı'nın desteğiyle yayımlanmaktadır.

ISSN: 1309-369X

Dizgi ve İçdüzen: Ankara Dizgi Evi

Baskı: TDV Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi

Birinci Basım: Aralık 2017

Derginin Yönetim Yeri

İstiklal Mah. Mithat Paşa Cad. Ağaoglu Pasajı No:9 Kat 1/4 Ümraniye/İstanbul

e-posta: bingoldergisi@hotmail.com

İÇİNDEKİLER

TAKDİM /Yücel BARAKAZI	5
EDİTÖRDEN /Orhan BAŞARAN	7
SAYI EDİTÖRÜNDEN /Ömer Tokuş	9
Serkan ERDOĞAN	
ÇİVİ YAZILI KAYNAKLARA GÖRE ZUHMA – SUHME – SUHNE/İ	11
Ferhat APUHAN	
KIBRIS MESELESİ VE BİNGÖLLÜ KIBRIS GAZİLERİ'NİN NAZARIYLA 1974 KIBRIS BARIŞ HAREKÂTI -II-	23
Nebi BUTASIM	
BİNGÖL SOLHAN İLÇESİ BOZKANAT KÖYÜ'NDE BULUNAN TARİHİ KUR'AN-I KERİM YAZMASI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME	53
Yılmaz IRMAK	
BİNGÖL'DE NAZAR İNANCI VE UYGULAMALARI	65
Erol YILMAZ	
TARİHSEL SÜREÇTE BİNGÖL YEREL BASINI VE İŞLENEN BENZER PROBLEMLERE DAİR BAZI TESPİTLER (1983-2016)	79
Ebru ÇOBAN	
YEREL BASINA GÖRE 1960-1985 YILLARI ARASINDA BİNGÖL'DE YEREL SEÇİMLER	97
Besime BİLMEZ-Suna TARKOÇİN	
OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN DEĞERLER EĞİTİMİNE YÖNELİK ALGILARININ İNCELENMESİ (BİNGÖL İLİ ÖRNEĞİ)	113

TAKDİM

Değerli okurlar.

Bingöl Araştırmaları Dergisi'nin nitelikli yazılarla çıkıyor olması beni ziyadesiyle mutlu etmektedir. Kalite günlük hayatımızda ödün vermememiz gereken bir haslet olduğu gibi akademyanın da olmazsa olmazlarından. Bilim sıradanlığı kabul etmemektedir. Araştırmak, geliştirmek, yeni bir şeyler ortaya koymak gerekir. Özellikle sosyal bilimler alanında yeni şeyler söylemek lazım. Sorunlarımıza kalıcı çözümlerin bulunması kanaatimce sosyal bilimlerin tekrar hak ettiği itibarına kavuşturmakla mümkündür.

Tefekkür dünyamızın semalarında yıldız niteliğine sahip bilim adamları, bizim gibi sahada çalışan siyasiler için ilham kaynağıdır. Ben bunu bir adım ileri götürerek hayatı ve günümüz dünyasını iyi okuyan üniversite insanının bizim için deniz feneri olacağını düşünüyorum. Öyleyse bu niteliklere sahip bilim insanlarına destek vermek de bizim en büyük vazifemizdir.

Ben *Bingöl Araştırmaları Dergisi*'ni bilim ve düşünce kulvarında geleceğe yürüyen bir mektep olarak görüyorum. Bu imkânı bize sundukları için başta Prof.Dr. İbrahim ÇAPAK olmak üzere derginin editörü Prof.Dr. Orhan BAŞARAN kardeşime ve nitelikli yazılarıyla katkıda bulunan değerli bilim adamlarına teşekkür ediyorum.

Yücel BARAKAZI
Bingöl Belediye Başkanı

EDİTÖRDEN

Değerli okurlar!

Bingöl Araştırmaları Dergisi'nin 6. sayısını sizlere sunmuş olmanın mutluluğu içindeyiz.

Dergimizin bu sayısında, meslektaşlarımızın güzel çalışmaları sonucunda Bingöl'ümüzün tarihi, kültürü ve inancı hakkında elde ettikleri verileri paylaştıkları makaleleri yer almaktadır. Büyük bir ilgi ile okuyacağınızı umduğum bu makaleleri hazırlayan yazarlar başta olmak üzere, dergimizin bu sayısının hazırlanmasında emeği geçen sayı editörümüz Yrd.Doç.Dr. Ömer TOKUŞ'a, editör yardımcılarına, yayın kuruluna ve hakemlere teşekkür ederken, derginin basımı noktasındaki desteklerinden dolayı Bingöl Belediye Başkanımız Sayın Yücel BARAKAZİ'ye de şükranlarımı arz ederim.

Prof. Dr. Orhan BAŞARAN

SAYI EDİTÖRÜNDEN

Kıymetli Okurlar,

Bingöl Araştırmaları Dergisi'nin altıncı sayısı ile karşınızda olmaktan mutluluk duyuyoruz.

Rektörümüz Sayın Prof. Dr. İbrahim ÇAPAK ve İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. M. Mahfuz SÖYLEMEZ'in katkı ve öncülüğünde başlatılan Bingöl şehir tarihi ile ilgili araştırmalar, edinilen tecrübelerden sonra farklı bir vizyon ve perspektif ile devam ettirilmektedir.

Söz konusu gayret ve emekler neticesinde meydana gelen bu birikimi daha yukarılara taşımak ve Bingöl ile ilgili çalışmalara ilgiyi artırmak için Rektörümüz Sayın İbrahim ÇAPAK ve Bingöl Belediye Başkanı Sayın Yücel BARAKAZI'nın teşvik ve rehberliğinde Bingöl Araştırmaları Dergisi üçüncü yılını doldurmuş bulunmaktadır.

Bu sayımızda; Bingöl'ün İlkçağ tarihine dair Serkan Erdoğan'ın "Çivi Yazılı Kaynaklara Göre Zuhma – Suhme – Suhne/i" adlı çalışması, Bingöllü gazilerin nazarında 1974 yılında gerçekleştirilen Kıbrıs Barış Harekâtına dair bilgilerin yer aldığı Ferhat Apuhan'a ait "Kıbrıs Meselesi ve Bingöllü Kıbrıs Gazileri'nin Nazarıyla 1974 Kıbrıs Barış Harekâtı -II-" şeklindeki yazısı ile Nebi Butasım'ın Bozkanat Köyünde bulunan ve Farsça tefsir edilen yazma Kur'an-ı Kerim hakkındaki "Bingöl Solhan İlçesi Bozkanat Köyü'nde Bulunan Tarihi Kur'an-ı Kerim Yazması Üzerine Bir Değerlendirme" başlığı ile yaptığı değerlendirme ve tanıtım yazısı, yerel halk kültüründe nazar inancı hakkında Yılmaz Irmak'ın "Bingöl'de Nazar İnancı ve Uygulamaları", yerel basında işlenen benzer konular ile ilgili olarak Erol Yılmaz'ın "Tarihsel Süreçte Bingöl Yerel Basını ve İşlenen Benzer Problemlere Dair Bazı Tespitler (1983-2016)", 1965-1985 yıllarında Bingöl yerel seçimleri ile ilgili değerlendirmenin yapıldığı Ebru Çoban'ın "Yerel Basına Göre 1960-1985 Yılları Arasında Bingöl'de Yerel Seçimler" ve son olarak Okul Öncesi öğretmenler arasında yapılan bir anket çalışmasında tespit edilen sonuçların işlendiği Besime Bilmez-Suna Tarkoçin'in hazırlamış oldukları "Okul Öncesi Öğretmenlerinin Değerler Eğitimine Yönelik Algılarının İncelenmesi (Bingöl İli Örneği)" gibi tarihî, siyasî, kültürel ve eğitim hayatına yönelik yedi adet makale yer almaktadır.

Bu sayımıza makaleleriyle katkı sağlayan yazarlarımıza, gelen çalışmaları özveriyle değerlendiren hakemlerimize, yayın ve danışma kurulundaki hocalarımıza en içten teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Sayı Editörü
Yrd. Doç. Dr. Ömer TOKUŞ